

6 WYMIAR INSTYTUCJONALNY

6.3. FINANSE GMINNE

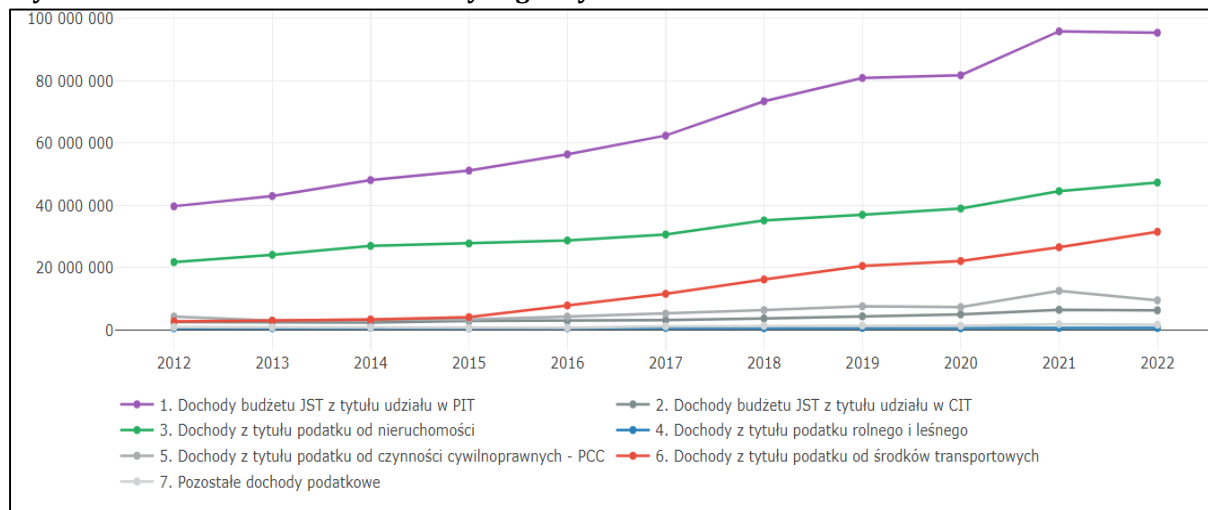
- **stabilna sytuacja finansowa gminy**

Dochody gminy w 2022 r. wynosiły 410.355.935,07 zł.

Na dochody składały się dochody własne (udział w dochodach ogółem wahał się w okresie 2012-2022 od 55,27% do 70,09%; w 2022 r. - 67,37%), subwencja ogólna (udział w dochodach ogółem wahał się w okresie 2012-2022 od 15,87% do 20,50%, w 2022 r. - 17,53%), w której dominowała subwencja oświatowa przekazywana gminie w związku z realizowanymi przez nią zadaniami oświatowymi oraz dotacje. Od 2012 r. wzrastał udział dotacji w dochodach gminy.

Najwięcej dochodów własnych Grodzisk Mazowiecki uzyskiwał z tytułu udziału w PIT, podatku od nieruchomości i od środków transportowych (**Wykres 1**).

Wykres 1: Struktura dochodów własnych gminy w latach 2012-2022

Źródło: <https://analizy.monitorrozwoju.pl>

W 2022 r. gmina wydatkowała z budżetu kwotę 442.629.639,45 zł.

W 2022 r. 75,41% wydatków stanowiły wydatki bieżące. Pozostałą część środków gmina przeznaczyła na różnego rodzaju inwestycje (24,58%). W 2022 r. w strukturze wydatków dominowały wydatki na: oświatę i wychowanie (28,1%), transport i łączność (10,9%), kulturę fizyczną i sport (10,7%) oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (8,6%), które łącznie stanowiły 58,3% wydatków gminy.

W okresie 2012-2022 Grodzisk Mazowiecki czterokrotnie osiągał dodatni wynik finansowy (różnicę między dochodami a wydatkami), czyli **nadwyżkę (Tabela 1)**.

O dobrej sytuacji finansowej gminy świadczy wynik operacyjny netto (dochody bieżące pomniejszone o wydatki bieżące i rozchody) budżetu, który od 2012 r. wykazuje wartości dodatnie (**Tabela 1** – opracowanie własne na podstawie <https://analizy.monitorrozwoju.pl>).

Tabela 1: Dane finansowe Grodziska Mazowieckiego

Elementy budżetu (w PLN)	Lata										
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. Dochody ogółem	145537157,5	153986870,6	155377872,5	178408529,3	207355486,8	233406354,6	300364774,8	333155226,1	369235937,3	406477893,6	410355935,1
1a. Dochody bieżące	125574529,5	135254929,8	150167408,5	159597496,5	195761749,4	222271748,3	252565215,5	298816853,9	330770248,4	386323631,5	375971794,2
1b. Dochody majątkowe	19 962627,98	18731940,81	5210463,91	18811032,87	11593737,4	11134606,29	47799559,31	34338372,21	38465688,94	20154262,08	34384140,87
2. Wydatki ogółem	146317 666,7	145105450,5	158061919,2	185254909,9	196633052,3	239267207,2	314076271,1	330930079,5	375191949,3	422625501,8	442629639,5
2a. Wydatki bieżące	104540583,9	120554682,2	131459913,3	134947745,8	166386729,4	187306372,2	209390332,8	261750701,9	296887583,3	322553111,9	333827761,7
2b. Wydatki majątkowe	41777082,89	24550768,28	26602005,91	50307164,16	30246322,96	51960835,03	104685938,3	69179377,57	78304365,97	100072389,9	108801877,7
3. Wynik budżetu	-780509,27	8881420,09	-2684046,74	-6846380,57	10722434,42	-5860852,6	-13711496,3	2225146,61	-5956011,95	-16147608,21	32273704,38
4. Przychody ogółem	17954782,14	3135632,87	12460743,96	16362057,22	4519128,65	22226923,07	32688930,47	26157364,3	51974610,18	58904637,1	54651351,03
5. Rozchody ogółem	17038640	9688217	8414640	9496548	10514640	10677140	12820067,6	15539640	17414640	27171304	19715000
6. Wynik finansowy	135632,87	2328835,96	1362057,22	19128,65	4726923,07	5688930,47	6157366,57	12842870,91	28603958,23	15585724,89	2662646,65
7. Kwota długu	69027232	62339015	64406283	69909735	63750522,6	70573382,6	84753315	89213675	110931454,1	122126070,2	133411070,2
8. Wynik operacyjny brutto budżetu	21033945,64	14700247,56	18707495,26	24649750,72	29375019,98	34965376,14	43174882,69	37066151,97	33882665,08	63770519,6	42144032,49
9. Wynik operacyjny netto budżetu	3995305,64	5012030,56	10292855,26	15153202,72	18860379,98	24288236,14	30354815,09	21526511,97	16468025,08	44665589,6	22429032,49

• **poprawiający się poziom zabezpieczenia długu**

Poziom zadłużenia gminy od 2012 r. zwiększył się. W okresie 2012-2022 zmniejszyła się relacja kwoty zadłużenia do dochodów ogółem (o 31,46% z 47,43% w 2012 r. do 32,51% w 2022 r.), co oznacza poprawę poziomu zabezpieczenia długu uzyskiwanymi dochodami budżetu.

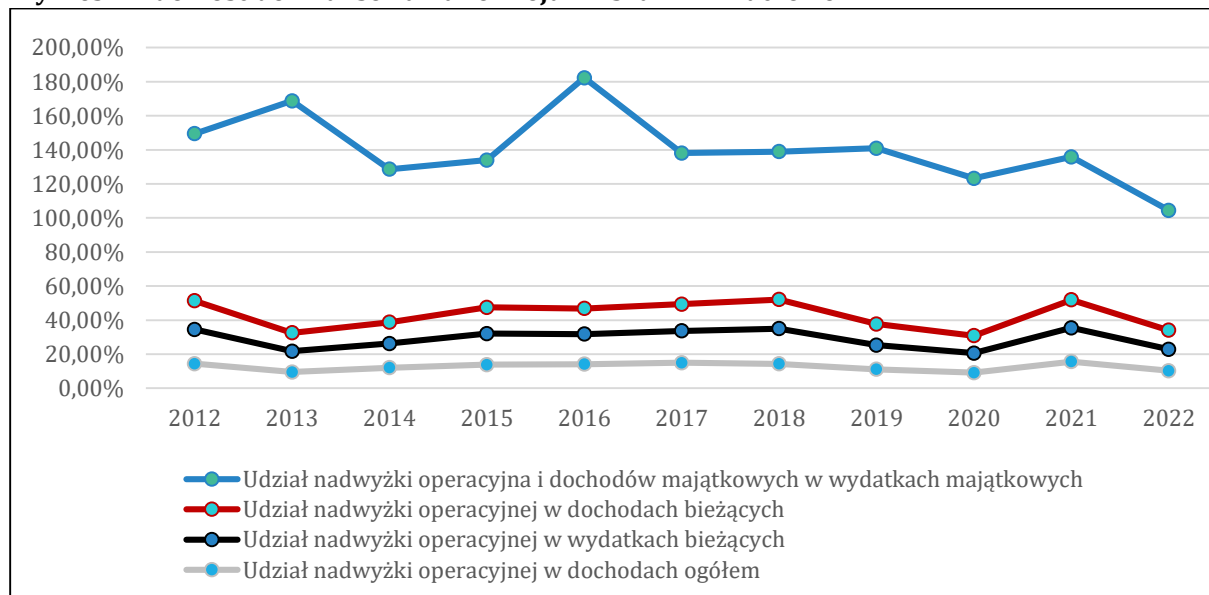
• **wysoka, ale obniżająca się zdolność do finansowania rozwoju**

W Grodzisku Mazowieckim sukcesywnie spada zdolność do ponoszenia wydatków inwestycyjnych i możliwości zaciągania długu oraz zwiększenia wydatków bieżących przez gminę (koniecznych dla utrzymania zrealizowanych inwestycji), mimo, że rośnie nominalna wartość nadwyżki operacyjnej, przesądzającej o możliwościach realizacji nowych inwestycji i zdolności do obsługi zadłużenia (dynamika zmian wygenerowanej nadwyżki operacyjnej w latach 2012-2022 była wysoka i wyniosła 100,36%),

Od 2012 r. maleje udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem (spadek do 2022 r. o 28%), podobnie jak udział nadwyżki operacyjnej w dochodach bieżących (spadek o 33,07%). Spada również udział nadwyżki operacyjnej w wydatkach bieżących (o 37,25%).

Zmniejsza się zdolność gminy do samofinansowania rozwoju [udział nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych w wydatkach majątkowych], tj. finansowania inwestycji środkami własnymi (o 28,32% od 2012 r.), choć nadal – w 2022 r. – utrzymywała się na dość wysokim poziomie (**Wykres 2**).

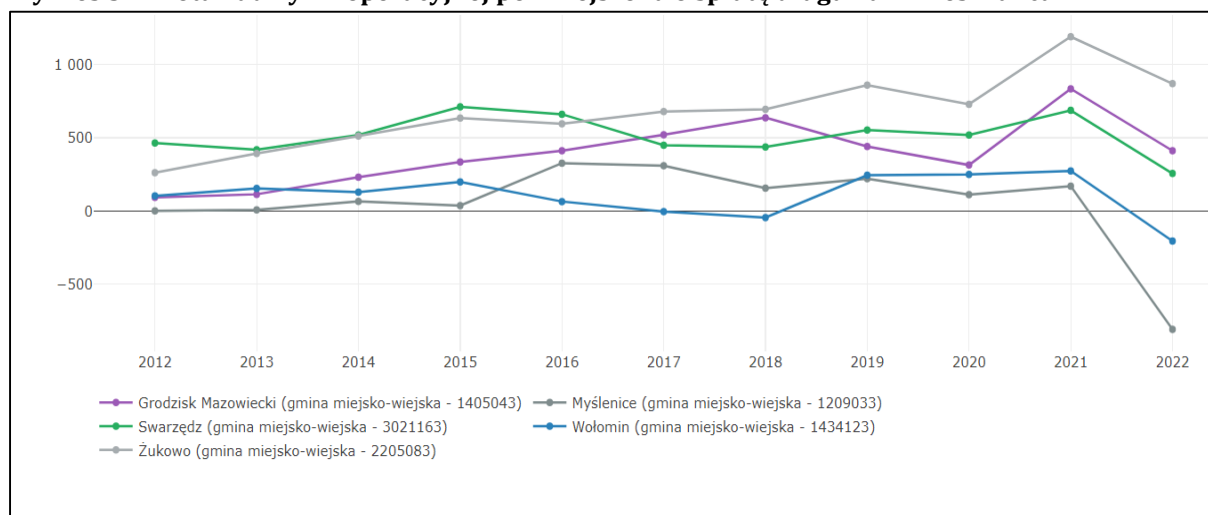
Wykres 2: Zdolność do finansowania rozwoju – wskaźniki kluczowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://analizy.monitorrozwoju.pl>

Sytuacja Grodziska Mazowieckiego w zakresie finansowania rozwoju w latach 2012-2022 była korzystna na tle grupy porównawczej – większe możliwości finansowania rozwoju odnotowało jedynie Żukowo (**Wykres 3**).

Wykres 3: Kwota nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu na 1 mieszkańca

Źródło: <https://analizy.monitorrozwoju.pl>